

bude závislé především na ženijních úder-
nících, stoupá tím nesmírně význam ženij-
ního vojska vůbec. Motorisací, která je tolik
závislá na komunikacích, sice již dříve stoup
význam ženistů, ale tím, že ženisté stávají
se zbraní čistě ofensivní proti nejsolidnějším
složkám obrany, bude třeba tomuto druhu
výcviku věnovati mnoho času i péče.

Pokud jde o služby motorisovaných jed-

notek, doplnil bych závěr autorův jen tím,
aby autosprávkárny I. sledu byly zařízeny
především na výměnu poškozených součástí.
Rychlá výměna umožní, aby vozidla byla
jízdy schopna v nejkratším čase a tím nepou-
žitelnost vozidla jednotkou byla snížena na
dobu co nejmenší. Čím kratší čas vozidlo
bude jednotkou postrádáno, tím méně ne-
příznivě se to odrazí na vedení operací.

PŘEHLED TISKU

(dokončení)

„BELLONA“, čís. 10/1942.

Říjnové číslo obsahuje na prvním místě časové úvahy o školení důstojnického sboru v článku J. E. :
„Vojenské řemeslo a moderní válka“. Autor posuzuje dosti nepřiznivé a kriticky způsob výchovy a školení důstoj-
níku, což přispívá vadně válečné doktríně. Podle této konservativní doktriny nebyl docenován význam úderné
síly moderních zbraní (tanků a letectva), význam manévru i pohybu a význam taktického vzdělání důstojníků-
velitelů na válečném poli.

Falešná válečná doktrina vychovávala důstojníka-řemeslníka a nikoliv důstojníka-velitele se širokým
rozhledem, iniciativou a samostatností.

Systém velení byl přílišně centralisován, rozkazy se staly rozvláčné, detailní až do malichernosti, šablonov-
ité a „příliš technické“, takže odmítaly důstojníkovi pocit taktické zodpovědnosti a samostatnosti, kteréžto
vlastnosti — vedle zdravé iniciativy — musí mít každý velitel v rychlé a proměnlivé válce.

V Německu a Rusku šel vývoj jiným směrem a instrukce pro školení důstojníků vyžadovaly, aby při takti-
ckých cvičeních rozvíjeli účastníci co nejlépe orientaci, rozhodnost a samostatnost. Proto byly studovány
hlavně kritické fáze bojů a těžké situace, které nutily k rychlému a smělému myšlení.

Rok 1939 stal se přelomem v dějinách válečného umění. Nový způsob a nové podmínky boje vysunuly do
popředí rozhodný moment útoku a pojem hodnoty času a prostoru. Důstojník-velitel musí nyní nejen tech-
nické znalosti války, nýbrž i široký rozhled, rychlou orientaci, taktické schopnosti a bleskovou iniciativu, aby
postačil tempu boje a přizpůsoboval se neustále se měnící situaci. Těsný rámec nauky „vojenského řemesla“
nerozvíjí moderního důstojníka-velitele a proto novodobý boj vyžaduje radikálních změn ve výchově a školení
důstojnického sboru.

Druhý článek B.M. : „O novodobé válce“ je pokračováním práce uveřejněné v čís. 8/1942. Výtečný polský
taktik pojednává tentokrát o úkolech, vlastnostech a operacích rychlých jednotek, t.j. pancéřových a motoriso-
vaných divísi.

Provádění jednotlivých úkonů, na př. čelného útoku na posice pěchoty, boje s tankovými jednotkami
nepřítele, obchvatného manévru a pronásledování popisovány je velmi vstřížně jak po stránce technické
a organizační, tak po stránce taktické. Článek obsahuje také velmi mnoho cenných úvah praktického rázu,
takže není pouze teoretickým rozebíráním různých fází boje tankových jednotek, nýbrž hlubším studiem,
opírajícím se o všestranné zkušenosti z nynější války.

Ohled na začátku je vysloven názor proti kombinovaným skupinám, složeným z pěchoty, dělostřelectva a
tanků. Za takticky samostatný svaz rychlých jednotek považuje polský autor sbor, sestávající z 2-4 tankových
a motorisovaných divísi, neboť pouze úder takové skupiny může přinést plný úspěch svou průlomovou silou.
Zdůrazňován jest význam důkladných příprav před zahájením akce, utajení hlavního směru útoku a spolu-
práce s pomocnými zbraněmi (protiletadlovým dělostřelectvem, ženisty a letectvem).

Za nejvhodnější šířku průlomového útoku považována je fronta od 1½ do 2½ km, neboť úder jde hluboko do
nepřátelských posic, dělostřelectvo může dobře chrániti boky útočníka a velitel má pro řízení útoku snadný
přehled situace. Ihned za tanky neb i mezi nimi musí postupovati protitankové kanony a ženisté. Každá brigáda
neb jiná skupina musí dostati přesně vyznačené cíle, na něž působí po prolomení předních linií. Celá operace
musí býti energická a rychlá, aby po provedeném průlomu mohlo být úspěchu využito k rozražení nepřátelské
fronty a zničení zbylých středisek odporu.

Při boji s tankovými jednotkami nepřítel hraje velkou úlohu manévrování do boku nebo týlu nepřítel
a správné řízení koncentrované palby.

Při pronásledování jde především o rychlé obsazování komunikačních úzlů, mostů a úžin. Vážnější odpory
nutno objížděti a ponechati jejich likvidaci zadním vojmům. Nelze přehlížeti význam šíření paniky a chaosu
na ustupových cestách nepřítel malými skupinami obrněných vozů a lehkých tanků.

Ku konci poukazuje autor článku na nutnou součinnost ženijních vojsk, aby postup rychlých jednotek byl
usnadňován rychlou opravou zničených mostů a komunikací, jakož i odstraňováním překážek a min.

Ve snaze o bleskové vítězství nutno se hlavně opírat o tankové zbraně a v souvislosti s tím přizpůsobovati
spolupráci s nimi velké motorisované jednotky a k spolupráci s rychlými vojsky celek branných sil.

Inž. F. Suchos napsal „Několik úvah o hospodářských a morálních základech státního válečného potenciálu“,
v nichž rozvíjí s vyšší perspektivou problém přípravy celého státního organismu na válku a mobilisace všech
duševních a materiálních sil.

Válečný potenciál není dnes závislý jen na umění válečného štábu a vojenských přípravách, nýbrž také
na hospodářských, politických, sociálních a morálních základech státu, kteréžto elementy musí býti všechny
harmonisovány v konstruktivní válečný systém.

Bojová hodnota branných sil je dnes funkcí hospodářského úsilí; technika a průmysl, správně organizovaný vědecký systém, psychická odolnost občanstva, pružná administrativa a vysoká produkční schopnost — to jsou stejně důležité faktory ve válce, jako vojenský výcvik, pružnost vojenských štábů a vyspělá válečná taktika.

Pisatel přechází k poměrům v Polsku a posuzuje kriticky různé stránky státního, veřejného a hospodářského života, aby poté nakreslil budoucí vývojový plán pro zesílení válečného a státního potenciálu cestou industrializace země, racionalizace lidské práce, plného využití přírodních a duševních zdrojů i zlepšení hospodářských a sociálních poměrů.

Vytýká kapitalismu jeho sobectví a starému liberálnímu systému jeho slabost vůči ekonomickým otřesům. V nových směrech, jež byly přijaty v Rusku a Německu, spatřuje snahu po hledání nových cest a povolává se Rooseveltovy reformy k úpravě ekonomických a sociálních problémů.

Zvláštní důraz je kladen na nutnost zvýšení morálních hodnot všech společenských vrstev, pocitu zodpovědnosti u vedoucích činitelů, kladného a konstruktivního plánování, svědomité a důkladné práce.

Zdravé zásady veřejné výchovy musí být pěstovány a hledány dokonalejší formy státní, hospodářské a sociální organizace.

Vítězí silnější a ten, kdo se lépe připravil. Vypracovati vítězství je dnes více namáhavé než hrdinné zahynouti!

Mgr. J. Łada Grodzicki obírá ve v článku „*Protiletectvé dělostřelectvo v obraně tankových a motorizovaných vojsk za pochodu a během akce*“ technickými a taktickými požadavky a podmínkami, jímž musí vyhovovati protiletectvá obrana tanků a motorizovaných zbraní.

Na základě posledních zkušeností z Ruska a Lybie je zřejmo, že tankové zbraně jsou ještě nedostatečně chráněny proti útokům ze vzduchu a působení pancéřovaných útočných letadel. Jelikož k těmto útokům dochází za každé doby a s překvapením, musí být taková vojska připravena neustále na jejich odrazení.

Zdokonalování leteckých palebných prostředků a pancéřování podstatných částí leteckých aparátů vyvolává potřebu zvětšení ráže OPL-zbraní, stupňování jejich rychlostí a počáteční rychlosti střel. Protiletectvé kulomety mají nyní účinnost teprve od ráže 12,5 mm. U protiletadlových děl nutno zdokonaliti zaměřovací přístroje a obsluhu děl chrániti pancířem. Tato děla musí být ve stále pohotovosti k palbě t. z. také během pohybu, což vyžaduje jejich umístění na obrněných motovozidlech.

Po taktické stránce je důležité, aby protiletectvé dělostřelectvo bylo vhodně rozmístěno v pochoduující koloně a kromě toho obsazovalo význačnější komunikační uzly, mosty a úžiny dříve, než se k nim dostanou kolony.

Během akce mají být protiletadlové kanony přesunovány do předu společně s tanky a přitom konstruovány tak, aby mohly být se stejným dobrým efektem používány jako protitanková zbraň. Protiletectvé dělostřelectvo je povinno také spolupracovati s vlastním letectvem, neboť jenom úplná souhra pozemní a vzdušné obrany přinese žádoucí výsledky.

Říjnové číslo „Bellony“ doplňují recenze z anglické, německé a švýcarské vojenské literatury, z nichž na povšimnutí zasluhuje stručný popis bojů o Rupelský průsmyk na řeckých hranicích.

RECENSE

Henryk Bagiński: „*Poland and the Baltic*“.

Poláci začínají propagačně připravovati spojeneckou veřejnost na své mírové požadavky teritoriální. Velmi cenné a hodnotné po té stránce je výše uvedená dílo plukovníka polské armády, který již před válkou propagoval polské námořní zájmy zejména na Baltu. Nyní původní své práce přerpracoval, rozšířil a přizpůsobil tak, aby byly srozumitelné a pochopitelné i široké spojenecké veřejnosti.

V uvedené knížce napřed je probírána geografická individuálnost Polky a velmi obsírně vylicen německý tlak na východ, zejména ku konci středověku i poněmčení Pobaltských Slovanů. Právě tato část knihy nejlépe dokazuje, že nynější východní německá území byla dobyta mečem a nedávno poněmčena. I dnešní vojna je vlastně pokračováním násilného německého výboje na východ proti Slovanům. Hitlerem určená východní hranice Německa v Polsku a pojetí českých zemí jako protektorátu do německé říše nejlépe dokumentuje plány pan-germanistů, neboť nacisté ve skutečnosti jsou nositelé a uskutečňovatelé staré idee velkoněmecké.

Dnes po tak těžkých a draze zaplacených zkušenostech spojenci pochopí, že je i v jejich vlastním zájmu, aby se neopakoval třetí a pravděpodobně ještě mohutnější německý pokus o světovládu, aby přímí sousedé Německa byli co nejsilnější a Německo

bylo zbaveno svých výhodných základů proti sousedům. Jedním z těchto stěžejních požadavků polských i spojeneckých je, aby Východní Prusy přestaly patřiti k Německu a připadly Polsku (z větší části), jakož i aby mořská hranice polská byla rozšířena dále na západ i v Pomořanech. Autor doporučuje za nejzápadnější polský přístav Štětín, který má za sebou rozsáhlé zázemí v Poodří, na kterém jsou interesováni jak Poláci tak i ČSR, zejména průmyslovou pánví slezskou.

Podstatně rozšířenou polskou hranici na Baltu a přivtělením Východních Prus bude Polsko zbaveno na severu německého strategického obchvatu; na západě polská hranice proti Německu se vypřímí a zkrátí, takže se tím podstatně zpevní val omezující německý tlak na východ, čímž se zatarasí cesta za německou světovládou.

Nás Čechoslováci kromě výše uvedeného zájmu, který pro nás i příští spojení Polska proti Německu je vojensky prvotradní, na řešení uvedeného problému interesuje ještě zájem národohospodářský. Polské baltské přístavy budou též v budoucnu našimi průchodními dveřmi do světa, kudy bude procházet značná část našeho dovozu a vývozu. Máme proto zájem, aby Polsko mělo dostatek vhodných přístavů na Baltu a aby Balt byl stále volným mořem, což je podmíněno mezinárodní kontrolou Kielského průplavu a volnými úžinami Dánska. O to autor na konci svého díla se vřele přimlouvá.